Ч. 15 Пятниця 20 січня (1 лютого) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациі незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі".

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в ц. к. Старостах на провинциі:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(12-те засїдане з дня 29. січня 1895.)

По відчитаню петиций на сім засїданю промавляв пос. Барабаш підпираючи петицию громади Стеоника повіта богородчаньского о вільний побір сировиці через шість зимових місяців. — Перед приступленем до порядку дневного відповідав комісар правительственний гр. Лось на інтерпеляцию пос. Крамарчика в справі відписуваня податку домово-клясового від незамешкалих або опустілих домів, і на інтерпеляцию пос. Поточка в справі укараня двох селян з Бенчиць пов. краківского.

З порядку дневного мав наступити вибір 12 членів і 12 заступників до краєвої комісиї для ревізиї катастру ґрунтового. На внесене пос. Абрагамовича передано сю справу Видїлови краєвому, щоби зробив предложене.

Дальше наступило справоздане комісиї господарства краєвого о внесеню пос. Дідушицкого в справі примусового губленя миший. Комісия вносила:

1) Сойм поручає Видїлови краєвому, щоби виготовив закон о примусовім губленю миший польних і предложив єго на найблизшій сесиї соймовій. — 2) Взиває ся ц. к. Правительство, щоби, заким дотичний закон увійде в житє, зарядив в дорозї розпорядженя в порозуміню з Видїлом краєвим примусове гублене миший польних з відповідним поученем. — 3) Петиция підгаєцкого виділу повітового уважає ся тим самим за залагоджену.

Пос. Ст. Дідушицкий ставив поправку до внесеня комісиї, щоби поручити Видїлови краєвому, вишукане способу губленя миший і призначити єму кредит на ту цїль до висоти 4000 зр. з порученем, щоби средства губленя миший відступав рільникам по коштах продукциї. — Пос. Струшкевич підпирав внесене комісиї а противив ся внесеню Дідушицкого, бо трудно, щоби Видїл краєвий міг займати ся розслїдами, позаяк не має до того відповідних сил, а впрочім потреба на то більших фондів. — Пос. Абрагамович заявив ся за поправкою пос. Дідушицкого, і казав, що Видїл краєвий займаючись розслїдами може в кождім случаю посунути сю справу на перед. — Пос. Чижевич підносив, що коли хоче ся вигубити миши, то треба постарати ся о трійло, і лиш тим способом можна дійти до цїли, але спроваджувати трійло з заграниці єсть річею дуже коштовною. До того треба постарати ся о власний варстат, на котрім би вироблювалось трійло. Бесїдник підносить, що треба передовсїм основати інститут бактериольоґічний. — Пос. Ґурик підпирав внесене пос. Дідушицкого. По промові ще кількох бесїдників ухвалено внесене комісиї разом з цїлою поправкою пос. Дідушицкого.

Опісля ухвалено закон о надзорі шкільнім в третім читаню без дискусиї.

З порядку дневного наступило справоздане комісиї шкільної о станї шкіл народних і семінарий учительских за 1893/4 р. Комісия вносила: 1) Сойм приймає до відомости справоздане кр. Ради шкільної. — 2) Сойм взиває правительство, щоби постепенним щорічним збільшуванем числа округів інспекторів шкільних число їх зрівнано з числом округів в найблизших лїтах і щоби для кождого округа був інспектор. — 3) Сойм взиває правительство, щоби оно звільнило інспекторів окружних від занятий адміністрацийних і канцелярийних.

В дискусиї над сею справою забирав голос пос. Ковальский і поставив резолюцию: Сойм поручає Видїлови краєвому, щоби перевів переговори з автономічними тїлами в краю в цїли постепенного заснованя інтернатів при кождій семінариї учительскій в тій гадці, щоби в них знайшли приміщене ученики трох послїдних лїт, що образують ся і виховують ся на учителїв народних. — Пос. Рей поставив слїдуючу резолюцию: Сойм взиває правительство, взглядно краєву Раду шкільну, щоби в дорозї адміністрацийній зарядила, аби інспектори окружні навязували з репрезентантами громад і обшарів двірских відносини спільности в цїли підпираня просьвіти народної і що-до средств піднесеня єї, а також до вишукуваня жерел потрібних на покрите коштів походячих з того. Делеґати Рад повітових до окружних Рад шкільних повинні їм в тім помагати. — Внесене комісиї і обі резолюциї ухвалено.

З черги наступило справоздане комісиї шкільної о станї шкіл середних. Комісия вносила: 1) Справоздане кр. Ради шкільної за 1893/4 р. принимає ся до відомости. — 2) Взиває ся правительство, щоби основуючи нові школи творило самостійні заведеня передовсїм там, де суть вже рівнорядні кляси і де їх найбільше. — 3) Взиває ся правительство, щоби піднесло платню учителїв шкіл середних і утворило їм можність аванcу. — 4) Взиває ся правительство щоби старало ся і дальше заводити науку ґімнастики в школах середних передовсїм в більших містах. — 5) Взиває ся правительство, щоби консеквентно переводило внутрішне упорядковане і асанацию будинків шкільних і установило шкільних лїкарів. —

15)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Посеред сеї пишноти спочивала хороша молода жінка, в білім легкім одїню, на розкішнім дивані, що як би на правду лиш на Всходї принятим звичаєм тягнув ся від одної стїни до другої, то був вкритий мягкими і пухкими подушками. А перед нею на низонькім табуретику сидїла якась друга скулена людина, що закривши собі лице обома долонями аж заходила ся від глубокого, страшенного горя.

— Він верне, дитинко — потїшала єї жінка і поклала свою делїкатну, біленьку ручку заплаканій на головку — він верне, не плач, моя люба, чудна дитинко. — От видиш, він може як раз шукає за тобою, може таки в отсїй хвили кличе тебе, та надармо, бо й відгомін не відкликуєсь до него твоїм любим іменем, котрим він з трівогою тебе кличе.

— Верне? — відозвалась молода дївчина і аж задрожала та піднесла заплакане личко до своєї опікунки — верне? Ой ні.... не верне.... він спочив там в ріці, глубоко.... поцїлений зрадливою кулею.... я виділа, як він повалив ся.... я чула, як він упав у воду, а відтак.... засьвіт менї замерк. — Боже великий, всемогучий!... менї приходить ся одуріти, бо коли-б то була правда, що менї опісля в страшнім снї показало ся.... то моя бідна головка не була би того видержала, бо серце було би менї пукло з того страху, від тої ганьби і сорому. — Она скрила відтак кучеряву головку в мягку подушку і дрожала цїлим тїлом від внутрішної муки та зворушеня. — Ґеорґіна вже трохи неспокійна, підоймила єї в гору.

— Ходи до мене — сказала она і підняла легеньку головку красної дитини — ходи до мене, Марійко.... розкажи менї все, що з тобою стало ся; я довідала ся доси лиш, як тобі на імя і то по довгім допитуваню. Від коли я тебе увільнила з рук того опришка, ти нїчого не робиш лиш заєдно плачеш. Мене обходить твоя доля, а коли хочеш, щоби я тобі й дальше помагала, то будь же щира. Як же ти попала ся.... їм в руки?

— Хиба-ж менї на ново розкривати всю ту кроваву муку? Хиба-ж на ново роздирати ту рану, що ще не загоїла ся і не перестала печи? — сказала нещаслива тихим, ледви слишним голосом.... та нехай.... ти взяла мене в оборону від рук того нелюда.... то й розкажу тобі кількома словами все о собі.

— Ще сама не знаю, де я — почала она говорити по хвили тихим голосом, розглядаючись здивована блудним очима по своїм окруженю — ще менї здає ся, як би мене хтось зачарував і як би якийсь страшенний сон заморочив мене.... але чую, що ще жию і не сплю.... виджу мрачне сьвітло онтої лямпи.... теплий віддих твоїх уст дотикає ся мого лиця.... я пробудила ся.... лиш то пробуджене було страшне. Але почути ся в повнім щастю, яке нам лиш сьвіт дати може, а відтак нараз, якби від удару грому, стратити все.... все на сьвітї.... то гірко.... то розриває серце. Але тобі того за довго, ох, ти не можеш дочекати ся, коли я тобі розкажу моє горе, а я.... я мушу двигати на собі то горе цїле житє аж до гробової дошки.... Але правду кажеш.... я лиш нерозумна дитина, що нїчого не знає.... я жалую ся лиш на мою недолю, а не зважаю на то, що він.... той, для котрого як лиш хотїла жити, котрого лиш хотїла любити, погиб за мене.

— Буде тому тепер яких шість місяців, коли він перший раз зайшов у хату мого батька.... хиба ж тобі розказувати, як ми пізнали ся та полюбили ся? Ні.... ти би мене не зрозуміла.... ти споглядаєш так поважно, так гордо на мене.... ти би може з мене сьміяла ся.— Досить.... ми полюбили ся.... він розкрив передомною цїле своє житє, серце, і позискав моє, заким я ще й здогадала ся, що він о то старає ся. Та й родичі єго поважали.... ох, бо він був такий добрий, такий благородний.... такий побожний.... они поблагословили наше подружє і.... і я стала єго жінкою. Тимчасом розповів він мому батькови про красні і величаві сторони на полудни, про житє на плянтажах

6) Щоби основано школу для учителів жидівскої віри. — 7) Щоби перевело зміну приписів екзамінаций для кандидатів шкіл середних і щоби розважило, чи не далось би розділити іспити з поодиноких ґруп на часткові іспити, котрі можна би складати окремо.

Пос. Поповский заявив ся за повним заведенєм утраквізму в школах середних і в тій цїли домагав ся зміни §. 19 основного закона з 1869 р. в тім напрямі, щоби не як доси на бажане родичів дїти учили ся другої мови краєвої, але щоби примус шкільний ученя ся обох язиків був висказаний в законї. Бесїдник не ставив вїякої резолюциї, але має надію, що справа ся буде незадовго управильнена.

Наконець відчитано ще інтерпеляцию пос. Рожанковского в справі заказу віча в селї Чехах і на тім закінчено засїдане.

(13-те засїдане з дня 30 січня 1895).

Палата приступаючи до порядку дневного передала петицию громади міста Львова в справі 10-міліонової позички комунальної комісиї буджетовій. — Громадї міста Ярослава уділено права до побору мита копиткового на три роки. — Уділено концесий на 5 лїт: Виділови повітовому в Ярославі на дорозї громадскій Ярослав-Канчуґа; — виділови повітовому в Чесанові на дорозї чесанівско-хотилюбскій і Любачів-Грушів; — виділови повіт. в Яворові на дорозї Яворів-Судова Вишня; — виділови пов. в Підгайцях на дорозї Підгайцї - Божиків; — Радї повітовій в Жидачеві на дорозї Березина-Розділ-Розвадів, від мосту на рiцї Стрию під Жидачевом; — Радї повіт. в Добромили на дорозї Коростенко - Кузьмина; — Радї повіт. в Гусятинї на дорозї Гусятин-Городниця.

В дальшій дебатї над справозданєм комісиї шкільної о станї шкіл середних промавляв пос. Стан. Тарновский (старший) і пригадавши промову пос. Поповского, сказав, що не треба було порушувати тої справи у нас злишної. То річ похвальна учити ся обох краєвих язиків без примусу; але домагати ся закона для справи, скоро і без закона доходить ся до наміреної цїли — то річ непотрібна. — Пос. кн. Чарторийский відповів бесїдникови, що так говорять лиш ті, котрі не бажають повної згоди обох народів край наш замешкуючих. Бесїдник сказав, що волїв би, щоби не було примусу, але звістно, що без примусу не дійде ся до цїли. Коли хочемо, щоби наша молодїж учила ся по руски, чого з ріжних причин ми повинні домагати ся, то треба завести примус, бо звістно, що молодїж не охотно записує ся на предмети надобовязкові. — Пос. Тарновский відповів на то, що він говорив лиш у власнім імени і сказав, що молодїж польска записує ся без примусу на науку руского язика. — Пос. Окуневский заявив ся за поглядами Поповского і Чарторийского уважаючи заведене примусу шкільного для науки обох краєвих мов за услівє до переведеня згоди межи обома народами в краю.

Перегляд політичний.

Буковиньский сойм ухвалив одноголосно заснувати на памятку 50-лїтного ювилея панованя Найясн. Пана заведення для невилїчимих і призначив на то зараз 50.000 зр., а для збільшеня того фонду має Виділ краєвий предложити відповідні внесеня на слїдуючій сесиї. На жалї Русинів і Румунів в справах шкільництва відповів президент краєвий, що правительство увзглядняє оправдані бажання всїх народів в краю, але єсть річ потрібна, щоби ті народи учили ся також і нїмецкої мови, котра особливо у войску єсть потрібна, а Нїмцї знов повинні учити ся краєвих мов.

З Варшави доносять о арештованю 24 католицких сьвящеників так у Варшаві як і на провінциї, головно вже в житомирскій епархії. Арештоване се має стояти в звязи з справою келецкої семінариї духовної. Більшість арештованих засуджено на висилку в дорозї адміністрацийній.

Розпорядженєм міністерства війни заведено в цїлій армиї російскій бездимний порох.

До N. W. Tagblatt доносять з Білграду, що виїзд сербского короля до Біярріц стоїть в звязи з справою помиреня своїх родичів, позаяк король думає заручити ся з гескою княгинею Сибілею.

Новинки.

Львів дня 31 січня 1895.

— **Іменованя.** Президентом висшого Суду краєвого іменований др. Александер Мнішек Тхоржницкий, дотеперішний віцепрезидент.

— **З „Сокола"**. Баль руского „Сокола" відбуде ся дня 3. лютого с. р. то єсть в недїлю в сали Народного Дому. Хоч ми, звичайно, не віримо, коли чуємо, що на сїм або тім бали будуть такі або сякі несподїванки, однак на підставі добрих інформаций можемо в сїм випадку запевнити, що Сокіл старає ся всїми силами о те, щоби баль его випав як найкраще сего карнавалу. Саля буде прикрашена, а члени Сокола будуть старати ся, щоби нїкому не було скучно. Отже віримо, що на сїм бали буде гостий повно.— Старшина „Сокола" оголошує: — Други! Внедовзї прийде ся нам виступити прилюдно і показати, що через цїлий рік осягнули ми немалі успіхи. Час виступу недалекий, тож звертаємось до вас, други з покликом: Беріть пильну участь у вправах, бо лише від сего залежить успіх нашого виступу. — За старшину *В. Нагірний*, голова. *Ст. Кубик*, справник. *Мих. Гамота*, начальник вправ.

— **Пригоди на провінциї.** В Соколї горлицкого повіта селянин Осип Левек запивав ся до пізна в ночи в коршмі, поки его шинкар Іцко Спіра не викинув на двір. Левек упав під коршмою і там замерз на смерть. Мав 50 лїт. Гостинний шинкар — нема що казати. — В Хотиньци яворівского повіта попарив ся нафтою 6-лїтний син Івана і Анни Назаревичів і по двох тижнях помер. — В Петра і Івасї Матковских в Турцї вдушила ся случайно 2-місячна дитина. — В Колодници стрийского повіта зрубане дерево падаючи забило Петра Когута. — На перший день Різдва в Горожаннї великій рудецкого повіта Анна Кузєрема лишила дома без надзору 5-лїтного сина і 2-лїтну доньку. Дїти бавили ся сїрниками, запалили солому, розстелену в хатї, і згинули в огни. — Юхтим Левіцкий, 75 лїтний жебрак з Бокова підгаєцкого повіта, замерз дня 25 с. м., на полях Боківских, коли вертав з Шумлян до дому.

— **Огнї.** В Бабинї самбірского повіта згоріло пять загород селяньских; шкода виносить 2.410 зр.; а була обезпечена на 1.868 зр. Підо-

---

в Люйзиянї.... поїхали оба туди розглянути ся по краю і оглянути землю і Едвард відкупив над Ачафаляю[1]) плянтажу від якогось старого креоля[2]), що хотів доживати віку у Філядельфії[3]) при своїх дїтех та свояках. Кілька недїль тому назад вернули они.... продали нашу ферму, а тато збули ся за готові гроші навіть наших великих стад та зробили самі ґаляр, до чого їх властиво Едвард намовив, і так пустились ми всї з цїлим нашим майном долї рікою Місісіпі до нової вітчини. Мої тато хотїли наймити керманича, котрий би сплавив туди ґаляр, але Едвард упер ся, що він сам буде за керманича.... він казав, що знає кожду піскову лаву, кождий снаґ, та й віз нас щасливо долї Вабашем і Огайом і чим раз дальше по Місісіпі. Але тут, може задля того, що вода була глубока і менше небезпечна, не був він вже так осторожний.... передвчера вечером, саме против якогось острова.... виїхало наше судно на пісок і тут.... Боже великий, всемогучий.... менї здає ся, що таки з розуму зійду, коли то все ще раз собі пригадаю!

— А Едвард? — спитала жінка і схопила ся та стала неспокійно ходити по комнатї. — А твій тато... твоя мати?

— Погибли.... всї погибли! — зітхнула нещаслива.

— А ти?

— Змилуй ся надо мною.... змилуй ся та не розпитуй дальше.... нехай та поморока, що вкрила мій ум і дальше его вкриває... нехай і дальше грає в менї кров від тих шалених, кровавих тїний, що розпалили еї як би якась страшенна горячка і запаморочивши ум, убивають в менї згадку.... нехай вже так буде, хоч би то мав бути знак божевільности.... лїпше так.... лїпше не жити.... як подумати, що.... ха-ха-ха.... ось знов передо мною та зрадлива голова, що подібна до мого Едварда.... Ось він знову виринає з води, а я.... я витягаю руки до него, ловлю за его мокру одїж.... нехай ратує мене.... нехай ратує мене з рук того чорта, що мене обняв, а він.... ох бідна-ж моя головонько.... як же в нїй щось бє ся, товче ся.... як щось рве і палить.... ах! Чому-ж Едвард мусїв згинути і не може пімстити ся за свою жінку, чому-ж не може боронити еї від страшних, еї власних гадок і привидів.

Марійка опустила омлївші руки і схилила голову на груди, а перед нею стояла горда, красна женщина, котрій в еї великих, чорних очах заблисли нараз сльози, велика у неї рідкість.

— Ти лишиш ся при менї Марійко — шепнула она до бідної дївчини — не сьміють взяти тебе від мене.... він не сьміє того зробити — повторила она відтак тихо сама до себе — не сьміє відмовити менї тої просьби, а коли-б то зробив, коли б дїйстно позабув вже на все, на що менї давнїйше присягав ся.... то добре.... нехай бодай спробую ...

— Ляжу вже спати — сказала нещаслива і підгорнула собі з чола кучеряве волосє — положу ся.... мене так болить голова.... а живчики бють як в горячцї.... я таки слаба.... добраніч Ґеорґїно.

Мария встала і пустилась до дверий; але Ґеорґїну чи взяв нараз якийсь жаль, чи може тронуло якесь инше чувство і она обняла бідну людину, що ледви ще могла удержатись на ногах та завела еї дверми, що були зроблені в лївій стїні і закриті пишними занавісами, до малої комнатки, котра своєю будовою належала вже до маґазина і була відділена лиш тонкою стїною з дошок від великого складу товарів, який тут часом містив ся. Ледви що бідолашна лягла тут на постїль і вкрила ся мягким накривалом від нічного холоду, як і отворили ся двері від комнати та увійшов Келї — в капелюсї, насуненім на високе чоло.

Ґеорґїна спустила занавісу і в одній хвили станула перед мужем.

— Де тота чужа дївчина? — було перше его слово, котрим він відозвав ся і кинув борзо очима по малій комнатї.

— Та й тілько сего вечера на привіт від Річерда своїй Ґеорґїнї? — спитала она нїби жартуючи, нїби докоряючи — то нинї перший раз шукають очи мого Річарда чужу людину і втїкають від очий своєї жінки?

— Нї, Ґеорґїно — відозвав ся Келї і сердите его лице стало лаґіднїйше та зложило ся до легенького усьміху — очи все твоїми невільниками, а лиш питане відносило ся до тої чуженицї — і він подав руку любій жінцї та пригорнув еї до себе. — Добрий вечер, моя Ґеорґїно! — промовив він тихійше і поцїлував еї — але де тота чужа жінка — ти не добре зробила, що взяла еї до себе.

— Річарде.... лиши при менї тоту нещасливу — просила Ґеорґїна і обняла его за шию — лиши еї тут.... Ти знаєш, що тоті женщини, що тут на острові, то не для мене.... то нарід простий і пустий і они ненавидять мене, бо я їх не припускаю до себе. А по Марійцї видко, що она особа з висшим образованем, як би того можна сподївати ся по дитинї звичайного собі фермера. Я задержу еї при собі, може

[1]) Ачафаляя (Atchafalaya) затока від Мехіканьского заливу на побережу Люзияни.

[2]) Креоль (від іспаньского слова: criollo) звуть ся уродженї в Америцї Европейцї чистої крови.

[3]) Велике місто в державі Пенсильванія, з котрій суть також і рускі кольонії (в Шенендо).

зрівають, що один з погорілців підложив сам огонь, хоч певности нема. — В Станкові стрийского повіта згоріли три будинки господарскі Івана Гусака. Гусак курив люльку в стодолї і з того, здає ся, взяв ся огонь. Необезпечена шкода виносить 2.700 зр.

— **Добрий приклад.** З під Меденич пишуть нам, що в селї Річчичох дрогобицкого повіта перестала майже вся старшина громадска разом зі своїм війтом п. В. Мамчином пити горівку. То само зробила і старшина громадска в Довгім філії парохії Річчич. *С. К.*

— **Ревизия і арештованя в божници.** В Садагорі, резиденциї чудотворного рабіна, всї жиди страшно обурені. Тому кілька днїв підчас богослуженя війшла до божницї комисия сторожі скарбової, щоби зробити ревізию, бо довідала ся, що з Росиї перевезено богато тютюну. В біжници настав розрух; богослужене перервано. Почала ся справдїшна бійка, в котрій кількох жидів добре потовчено. Девять жидів і жидівок увязнено і відставлено до суду в Чернівцях. В одного жида, а іменно у сьпівака Ґаби найшли справдї дві пачки російскої табаки. На окописку і подвірю рабіна найшла комисия тютюн. По такій пригодї вніс посол др. Стоцкий інтерпеляцию в соймі до правительства.

— **Чи буде що з того?** В московскім дневнику „Русскія Вѣдомости“ (в н-рі 6 з сего року) находимо таку звістку, гідну занотованя: „Як чувати — з ініциятиви висшого правительства буде в Петербурзї при мінїстерстві внутрішних діл основана комисия, котрій буде поручено пересмотрити правила о заграничній цензурі, при чім, як говорять, має ся на гадцї дозволити передплату в Россию журналів і ґазет видаваних в Галичинї, Буковинї та й загалом у всїх краях славяньских. Кромі того єсть в плянї взагалї полекшити цензуру всїх одержуваних з заграниці ґазет дозволених. До тої комисиї кромі представителїв цензурного уряду увійдуть, як чути, представителї майже від всїх мінїстерств, а також від академії наук, кількох професорів унїверситету, медициньскої академії, фільольоґічного інститута і других висших наукових заведень, а також представителї праси (від редакций ґазет і журналів, видаваних в Росиї на російскім і на чужих языках). До всїх російских послів, акредитованих при чужих правительствах вийдуть запитаня: які на їх гадку ґазети і журнали, видавані за границею, треба в Росиї переглядати, бо, як чути, має ся в проектї дозволити доставу до Росиї більших полїтичних ґазет і наукових журналів без цензурного пересмотру“. N. fr. Presse потверджує сю вість. Не знати, чи буде що з того? А придалась би воля слова всїм.

— **Хто довше витримає без сну?** Такий заклад був в Нюкастель в Америцї. Двайцять осіб зголосило ся до сего закладу, бо нагорода для вигравшого заклад була велика. По чотирьох добах одинайцять закладників заснуло. Остав ся ще один моряк, котрий потрафив не спати сїм днїв і сїм ночий, виграв заклад, але зробив ся нервовим так, що боять ся, аби не зійшов з ума.

— **Не витревали!** З Буковини приходить кепска вість, що тверезість, котра там заходом самого народу так красно стала була ширити ся, зачинає знов упадати. Іменно зачали коршмарі уживати всяких підступів, щоби притягнути селян знов до коршми і научити їх пити замість горівки нові напитки, а то вино і коняк, котрі они называють „тверезими“. На жаль богато селян дало ся заманити. — Коршму і коршмаря треба все оминати!

— **Рисї в Галичинї** на добре розмножили ся. Недавно в Староміщинї і коло Романова убито кілька рисів. Тепер пишуть з Станїславівщини, що там вже від кількох лїт господарюють по лїсах рисї. Яко доказ нехай послужать статистичні дані з ловів. І так 1891 р. убито в лисецких лїсах одну штуку, 1893 р. чотири штуки, 1894 р. три штуки, а в сїм роцї дня 22 січня в лїсї посїчскім одного величавого рися. В пациківских лїсах убито в тім часї дві штуки.

— **В приступі дуру** хотів Іван Шуп, слюсарский челядник в Коломиї, убити свою молоду жінку і тещу, порубав обі немилосерно; жінка має 8 ран, а теща 5. Відтак Шуп утїк, але его зловили в Дягківцях в хвили, коли хотів вішати ся, і завезли до Коломиї до арешту.

— **Машина до складаня черенок.** Інжінери берлиньскі, Форрайтер і Мілендорф, винайшли машину, що заступить складача (зецера). Має она сама складати черенки, а по видрукованю розбирати. Також може уживати ріжного письма. Винахідцї старають ся тепер о патент на свою машину. Ми цікаві знати, чи сама машина буде читати рукописи. При скринцї з черенками мусить бути чоловік, щоби читав рукопись.

— **Убийство.** Пишуть нам з Манастирка в равскім повітї, що там кількох селян смертельно побили Гануську Дзюнку, так, що она на другий день померла. Убийників арештовали власти.

бодай дечим відплачу їй за то, що.... другі їй забрали.

— Моя любенька — відповів Келї і сїв собі на оттоманку — то справа, в котрій розходить ся о інтерес, а ти знаєш наші закони. Хоч і як я шаную рід жіночий, то все-таки мушу спротивити ся тому, щоби жінки мішали ся там, де би могло розходити ся о горло.

— Річарде — відозвала ся на то хороша жінка і затиснула вузеньскі губи — ти не хочеш нїколи нїчого для мене зробити, хоч би я не знати як просила.... ти все знайдеш собі якусь вимівку.... навіть до Гелени не хочеш мене з собою взяти.

— Та-ж я тобі вже казав, що й я сам не можу там показати ся — відповів капітан і усьміхнув ся

— Ну, нехай.... то позволь же хоч, щоби була при менї якась людска душа, на котру могла би я без відрази споглянути.

— То велика чемність для мене.

— Ти бо нинї чогось дуже прикрий.

— Ти гніваєш ся, Ґеорґіно — відозвав ся тепер капітан дружнїйше, як перед тим — але май розум. Тота чужа жінка не може тут лишити ся, бо Сандор би єї не відчепив ся.

— Отже то він той опришок...

— Цить... будеш осторожнїйша і лагіднїйша в своїх словах, коли тобі скажу, що то як-раз він був тим, що прискорив виконанє моїх плянів. Той послїдний ґаляр, що его привели сюди, мав так великий капітал готовими грішми — золотом і сріблом — що я тепер рішив ся пристати на твою дотеперішну просьбу. Я вже виджу, що наше положенє тут мусить з кождим днем стати ся небезпечнїйше. Тайна ледви ще єсть тайною, а й для мене самого єсть то загадкою, як она могла так довго удержатись. Заберемо ся до Густона а звідтам до Мехіко, десь глубоко в край... отже лагодь ся до скорого виїзду.

— А що-ж буде з островом?

— Нехай лишить ся під проводом когось иншого.

— Але чи они увільнять тебе від проводирства?

— Може підуть зі мною — сказав капітан очевидно не розважаючи, що говорить — але... як би й не було... тото дївчинище не сьміє тут бути... зрада перед часом могла би нас всїх згубити.

— А що-ж зробите з нею? — спитала Ґеорґіна зажурена.

— Болївар нехай відведе єї... до Начеза... годиш ся на то?

— Ти все упертий — відповіла жінка і зморщила гнївливо, краснї, сьміло закроєні брови — давнїйше любив ти мене инакше... з більшим жаром... Для тебе не було нїгде щастя, хиба лиш коло мене. — Я аж бояла ся висказати яке бажанє, бо ти би був і смерти не убояв ся і сповнив его... а тепер...

— Ґеорґіно, май розум — просив єї Келї і взявши єї за руку пригорнув єї леговько до себе — чей же зрозумієш, що я не можу через якесь дурне дївчинище наражувати безпечности і житя всїх нас. Коби я міг тут все сидїти, то я би охотно пристав на твоє бажанє... я би сам пильнував нашої безпечности, але так...

— Ти хочеш знову десь іти?

— Та мушу... у важних справах треба менї завтра досьвіта вибирати ся до Монтґемері а може аж до Вікебурґа.

(Дальше буде).

Господарство, промисл і торговля.

— **З дирекциї зелїзниць державних.** Північно-нїмецко-галицко-полудневo-західний російский рух граничний. Спростоване ошибок друку в тарифі виїмковій для збіжа і т. п.

В тарифі виїмковій для збіжа і т. п. з 1. серпня 1894, належить на сторонї 22 при стациї „Ґросшохер прус. зелїзниць державних“ в рубрицї „б. конюшина і т. п.“ вставити яко цїну единичну межи пунктом граничним а тою стациєю 213 франків; на сторонї же 26 належить також цїни для стациї Штрелен спростовати зі 125 на 111 фен., взглядно зі 103 на 92 фен., а кільометри з 290 на 259. Зміни ті входять зараз в житє. — Баварско-австрийско-російский рух граничний. Заведенє тарифи виїмкової для збіжа і т. п. З днем 1 лютого 1895 увійде в житє нова тарифа. — Лїквідация опусту з оплати перевозової (рефокциї) при посилках муки і виробів млинарских в руху льокальнім через ц. к. Дирекциї, взглядно управу руху в Мер. Шенберґ. Признане в руху льокальнім ц. к. австрийских зелїзниць державних зниженє оплати перевозової для муки і виробів млинарских зі збіжа і плодів стручкових, як також для пшона і гороху лущеного на рік 1894 в дорозї безпосередного зарахованя т. є. 10 прц. опуст зі звичайних цїн перевозових кляси А. при надаваню яко посилки звичайної в довільній скількости і без назначеня мінїмального простору перевозу, на всїх шляхах зелїзничих поданих в роздїлї А. зшитки 1 і 2 тарифи льокальної часть II. (ґенер. тарифа товарова, том I. відділ 1. з 1 січня 1894) має відноситись на підставі оповіщеня в Дневнику розпоряджень ц. к. Мінїстерства торговлї ч. 144 п. 2367 з 15 грудня 1894 до таких самих посилок також в р. 1895 з тою однак зміною, що згаданe зниженє не буде увзгляднятись зараз при надаваню, але лїквідация тогож наступить пізнїйше в дорозї звороту ріжницї оплати перевозової на підставі предложеного на імя спроваджуючої фірми виставленого посьвідченя наданя. Лїквідация дотичних знижень оплати перевозової відбувати ся буде через тую ц. к. Дирекцию руху, в котрої окрузї лежить стация наданя посилки. Взиває ся проте сторони інтересовані, щоби для уникненя проволоки дотичні поданя о зворот ріжницї оплати перевозової вносили впрост до властивих ц. к. Дирекций руху.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 31 січня. Віденьска ґазета урядова оголосила іменованє д-ра Александра Мнїшка-Тхуржницкого президентом висшого суду краєвого у Львові.

Берно (швайцарске) 31 січня. Вісїмнайцять італїяньских анархістів, що творили в Люґано союз і висилали до Італії підбурюючі письма, видалено з краю.

Петербург 31 січня. Тїло Ґірса перенесено в присутности царя, цариці-вдовиці, великих князів і мінїстрів до серґієвского монастиря, де нинї відбуде ся похорон.

За редакцию відповідає Адам Кречовецкий

Пере ся воздухом!

То певна річ, що мало котрий винахід так розширив ся з причини практичних користий, як

патентована ручна машина до праня „УНДІНЕ"

Нічо дивного, що при значних поступах нерада конкуренция старає ся одурити публику лихим наслїдованем сеї машини. Однак мимо того годї зладити лучшу, простїйшу і тревалїйшу машину, як Ундіне. Тому просимо П. Т. Публику в єї власнім інтересі при купнї ручних машин до праня уважати, щоби кождий апарат мав табличку з числом патенту і порядковим числом машини.

Лише ті апарати суть правдиві і до ужитку добрі, всї иншi суть гірші.

Ундіне (праве воздухом) чистить біле тисненем воздуха легко без найменшої ушкоди біля. Найпотребнїйший прилад для кождого дому.

Ундіне можна купити в лучших склепах з тим товаром. В дрібній продажи коштує 3 зр. 50 кр. 14

Одинока книжка до 15

Науки печеня тїст

ФЛЬОРЕНТИ і ВАНДИ

вийшла з друку і обіймає:

Науку „смаженя пончків"

Пончки дрiжджеві запарювані— литовскі — варшавскі.

„Знаменитий Хруст" одинокий спосіб, аби не натягав товщу.

„Хруст миґдаловий".

Вафлї з квасної сметани.

Тїсточка незрівнано добрі, смажені з конфітурами.

Всїлякі торти, тїсточка десерові, макароники, перники і т. п.

Цїна 70 кр.

По присланю переказом почтовим 76 кр. доконує посилку franco

Народна Друкарня

В. МАНЕЦКОГО

Львів, ул. Коперника ч. 7.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-у"

може лише се бюро анонси приймати.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванїчно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

плоша Бернардиньска і у всїх більших торговлях залїза.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

Поручає ся 9

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.